

Beretning afgivet af Sundhedsudvalget den 22. marts 2022

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om retten til hjælp til børn som pårørende

[af Trine Torp (SF) og Jacob Mark (SF)]

1. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Frie Grønne, Karina Adsbøl (UFG) og Liselott Blixt (UFG)

Hver dag mister fem børn en af deres forældre, og næsten 35.000 børn oplever hvert år, at deres mor eller far bliver indlagt med en kritisk sygdom, og op imod 300.000 børn vokser op i familier med psykisk lidelse og 122.000 børn i familier med rusmiddelproblemer (Kilde: Kræftens Bekæmpelse om børn som pårørende, www.cancer.dk).

Der har gennem en årrække været igangsat flere initiativer, som på forskellig vis har haft det sigte at styrke indsatsen over for børn og unge, som oplever, at en forælder indlægges med alvorlig somatisk eller psykisk sygdom.

Indsatsen over for børn som pårørende varetages i dag af myndigheder på tværs af flere sektorområder, herunder sundhedsområdet, socialområdet og børne- og undervisningsområdet. For at sikre, at de berørte børn fremadrettet mødes af en helhedsorienteret indsats, der tager afsæt i barnets behov og ikke er begrænset af sektorområdernes afgrænsning, er partierne og de nævnte folketingsmedlemmer enige om hurtigt at afdække udfordringer og mulige løsninger på tværs af relevante sektorområder med inddragelse af relevante parter og organisationer.

Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Frie Grønne, Karina Adsbøl (UFG) og Liselott Blixt (UFG) er enige om, at regeringen skal nedsætte en hurtigarbejdende tværfaglig arbejdsgruppe med repræsentanter for Danske Regioner, KL, Sundhedsministeriet, Social- og Ældreministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet, Sundhedsstyrelsen og relevante organisationer, bl.a. Danske Patienter, Kræftens Bekæmpelse, Bedre Psykiatri, Børns Vilkår og Mødrehjælpen, som skal kom-

me med anbefalinger til initiativer, herunder eventuelt ny lovgivning, der kan reducere risikofaktorer for børn som pårørende til f.eks. forældre, der lider af kritisk sygdom, en psykisk lidelse eller alvorligt misbrug.

Arbejdsgruppens anbefalinger skal bygge på en afdækning af eksisterende regler og indsatser – ligesom de økonomiske konsekvenser forbundet med nye initiativer skal afdækkes. Arbejdsgruppen skal afrapportere medio 2022, med henblik på at et eventuelt lovforslag kan fremsættes i 2022.

Arbejdsgruppens anbefalinger skal følges op af en inddragende proces, således at partierne og de nævnte folketingsmedlemmer i samspil med regeringen har indflydelse på såvel håndtering som den videre proces for arbejdsgruppens anbefalinger, herunder i forhold til eventuel lovgivning.

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkeparti havde gerne set – og har arbejdet for – en mere forpligtende beretningstekst, som der imidlertid ikke har kunnet opnås et flertal for.

Socialistisk Folkeparti indgår derfor i flertallets beretningstekst, som SF kan bakke op om. SF finder det vigtigt, at arbejdsgruppen, som flertallet bakker op om, kan påbegynde sit arbejde hurtigst muligt.

Socialistisk Folkeparti ønsker dog at tilkendegive følgende supplerende bemærkninger:

Socialistisk Folkeparti henviser til, at der gennem en årrække har været igangsat flere initiativer, som på forskellig vis har haft et sigte på at styrke indsatsen over for børn og unge, som oplever, at en forælder indlægges med alvorlig somatisk sygdom eller psykisk lidelse. Alligevel oplever mange børn og unge svigt og ensomhed, når mor eller far indlægges og den trygge ramme om familielivet brydes op, på trods af Sundhedsstyrelsens klare anbefalinger fra 2012. En række patient- og børneorganisationer (Børnerå-

det, Psykiatrifonden, Det Nationale Sorgcenter og Kræftens Bekæmpelse) oplyser, at tre ud af fire ledere i regionerne ikke har kendskab til anbefalingerne, og at seks ud af ti ledere vurderer, at det ikke systematisk registreres, om patienterne har børn, og at noget lignende er tilfældet i kommunerne (Der henvises til »Sundhedspersoners møde med pårørende børn og unge til alvorligt syge i det danske sundhedsvæsen«, Det Nationale Sorgcenter, 2021).

Socialistisk Folkeparti mener, at man inden for kort tid bør sikre,

- at Sundhedsstyrelsens nationale anbefalinger fra 2012 for børn og unge som pårørende både styrkes og lovfæstes,
- at der eksisterer systematiske arbejds gange og tværsektorielle samarbejdsaftaler,
- at der sikres et viden- og kompetenceløft af fagpersoner tæt på børnene, de unge og deres forældre
- at det registreres i sygehusenes elektroniske patientjournaler, om patienterne har hjemmeboende børn og unge, og at der samtidig opbygges regionale- og kommunale tilbud til disse.

Endelig havde SF gerne set, at den kommende arbejdsgruppes arbejde også havde omfattet børn af forældre, som er afhængige af rusmidler, eller børn i familier med vold.

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Si-umut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved beretningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med politiske bemærkninger i beretningen.

2. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 28. oktober 2021 og var til 1. behandling den 13. januar 2022. Beslutnings-

forslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 4 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på beslutningsforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 3 spørgsmål til sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

P.u.v.

Jane Heitmann
formand